



PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2017 kovas Nr.9



Prie atidengto stogastulpio kovo 11 d.

Danguolė Trimonienė Valstybinėms šventėms pasibaigus

Taip jau istoriškai susiklostė, kad šalia viena kitos turime dvi valstybines šventes – Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Tauragniškiai tradiciškai kovo 11 d. dar pažymi ir kraštiečių Eugenijos Šimkūnaitės gimtadienį. Iš tiesų ne taip jau lengva kasmet sugalvoti, kaip kuo įdomiau šias šventes pažymėti. Džiaugiuosi, kad bendromis jėgomis mums pavyksta tai padaryti.

Tauragniškiai jau keleri metai Vasario 16-ąją pažymi tikrai įspūdingai – vėliavos spalvomis papuošia savo miestelį. Šiais metais visi buvo pakviesti dalyvauti akcijoje „Vėliavą ne taip sunku iškelti, kaip sunku per kasdienybę nešti“. (Just. Marcinkevičius). Dvi savaites iki šios datos istorinė Lietuvos vėliava keliavo iš namų į namus, kad kuo daugiau rankų ją paliestų, kad vėliava taptų mūsų visų. Kartu su vėliava

keliavo ir pasirašiusiųjų vardai ir pavardės, juk prasminga buvo žinoti, kiek žmonių pritars šiai akcijai. Per tą laikotarpį pasirašė 260 tauragniškių. Žinoma, ne į kiekvienus namus vėliava atkeliavo, atokesnių kaimų ir visai nepasiekė, bet tai, kaip gausiai susirinko žmonės prie akmens, žyminčio mūsų miestelio įkūrimo datą, kur mes iškėlėme Lietuvos istorinę vėliavą, rodo, kad ši akcija buvo prasminga. Garbė iškelti istorinę Lietuvos vėliavą buvo suteikta Tauragnų krašto Garbės piliečiui Rimantui Gineičiui. Jaudinančiai nuskambėjo jo žodžiai: „Man labai įspūdingas šis renginys ir ši diena, juk čia,



šioje aikštelėj, guldavo nušautus partizanus ir mes eidami iš mokyklos matydavome... Nedaug kas tikėjosi, kad ateis tokia diena, kai bus čia iškelta ta simboliškai raudona valstybinė vėliava”.

Iškėlę vėliavą susirinkusieji sustojo į simbolinį ratą. Laikydami rankose vėliavos spalvų kaspinus jie sudainavo dainą „Gražiausios spalvos tryš” ir tais kaspinais papuošė medį.

Salėje prasmingą kompoziciją „Lietuva, Tėvyne mūsų“ parodė mažieji artistai, vadovaujami Loretos Juškėnienės. Kapela „Tauragna” (vadovė Vilma Valienė) toliau kūrė šventišką nuotaiką atlikdami dainų popuri apie Lietuvą. Minėjimą užbaigė UKC moterų choras (vadovė Sandra Čipkutė).

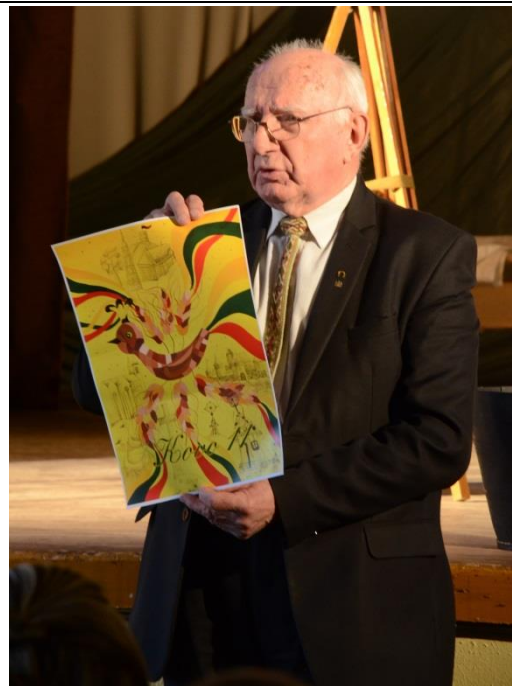
Ačiū visiems, kurie prisidėjo prie šventės organizavimo rūpesčių. Tai moterims, su istorine Lietuvos vėliava pasibeldusioms į seniūnijos gyventojų namus: Valdai Žebelienei, Bronei Juknevičienei, Danutei Valkauskienei, Onai Šyvienei, Ingai Šinkūnienei (ji ir kaspinus pasiuvo), Reginai Mačienei, Laimai Danauskienei.

Trispalvis medis Tauragnuose „žydėjo” iki pat Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos. Ši šventė daugiausiai organizacinių rūpesčių atnešė seniūnui Alvydui Danauskui, muziejininkei Gražinai Grašienei ir, žinoma, Eugenijos Šimkūnaitės pradinės mokyklėlės vaikams su mokytoja Aldona Tartiliene.

Inkartų kaime buvo atidengtas stogastulpis Nežinomam knygnešiui (autorius Romualdas Šimkūnas). Seniūnas A. Danauskas paaiškino, kodėl stogastulpis pastatytas būtent šioje vietoje. Pasirodo, kad Inkartuose, netoli šios vietos, caro žandarai nušovė knygnešį, kurio pavardė, deja, nežinoma. Paminklą pašventino Tauragnų parapijos klebonas, garbės kanauninkas kun. Bronius Šlapelis. Jis sakė, kad knygnešiams turime būti dėkingi už išsaugotą lietuvišką žodį, už tai, kad šiandien galime kalbėti ir melstis lietuviškai. Tauragniškė istorikė Bronė Juknevičienė pabrėžė, kad knygnešystė – unikalus XIX a. Lietuvos istorijos fenomenas, įtrauktas į UNESCO kaip pasaulyje neturintis atitikmenų nematerialus paveldas. Džiugu, kad stogastulpis atidengtas artėjant Knygnešio dienai, kuri minima kovo 16 d.

Gražinai rūpesčių, žinoma, malonių, irgi užteko. Ji vedė renginį kultūros namuose, pristatė svečius. Atvyko E. Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo nariai: prof. Romas Pakalnis, pirmininkė Birutė Karnickienė, botanikė doc. Živilė Lazdauskaitė, Juozas Karnickas. Taip pat dalyvavo Utenos r. savivaldybės tarybos narys Darius Šinkūnas, kultūros skyriaus vyr. specialistė Zita Mackevičienė, Utenos kraštotyros muziejaus direktorė Lilija Jovarienė, Krašuvos progimnazijos direktorius Rolandas Gruodinskas, pavaduotoja Laima Telksnienė, laikraščio „Utenos diena” redaktorius Vytautas Ridikas.

Susirinkusius šventės proga sveikino seniūnas, taip pat prof. Romas Pakalnis, kuris spėjo ir Seime pabuvoti, ir į Tauragnus atvažiavo. R. Pakalnis juokavo, kad kiek gi galima juos pristatyti kaip svečius, jau, regis, per tiek metų kaip ir savi tapo. Linkėjo visiems šventės metu pasikrauti savo „akumuliatorių, kad turėtų stiprybės gyventi ir įveikti visus sunkumus.



Sveikina prof. Romas Pakalnis

Mokytoja Aldona su mokinukais, kaip visada, paruošė gražų sveikinimą. Vaikai scenoje piešė, vardiavo E. Šimkūnaitės nuveiktus darbus, džiaugėsi, kad jų mokyklėlė pavadinta žymios krašties vardu. Smagu buvo į vaikus žiūrėti ir jų klausytis – taip taisyklingai jie kalbėjo ir labai gražiai lininiais rūbais buvo pasipuošę.

Svečiai iš Vilniaus pristatė naują Eugenijos Šimkūnaitės knygėlę. „Lietuviški horoskopai. Metų darbai ir valgiai”. Knygelių paliko pas muziejininkę Gražiną, kur ir galite nusipirkti.

Šventę užbaigė UKC Žaliaduonių teatro artistai parodę puikų muzikinį poezijos spektaklį „Udeniu, ugniu, žalynais” pagal Reginos Katinaitės-Lumpickienės eiles (rež. Šarūnas Kunickas). Labai prasmingai tokią dieną skambėjo gimtoji tarmė, o muzikos garsai, šventa ugnis, įžiebta scenoje, spektaklyje puoselėjamas lietuviybės jausmas susirinkusiems, manau, paliko tikrai neišdildomą įspūdį.

Pabaigoje – ačiū visiems žiūrovams. Juk labai smagu, kad mūsų miestelyje valstybinės šventės sulaukia ne mažesnio dėmesio, kaip ir visos kitos. Stiprybė – vienybėje. Gal ir pernelyg skambūs šie žodžiai, bet aš labai džiaugiuosi, kad tai nėra tušti žodžiai, kad šių žodžių prasmę suvokia daugelis tauragniškių ir savo mažes-

niais ar didesniais darbais tai įrodo.



Pradinukai su mokytoja Aldona Tartiliene po šaunaus pasirodymo



Scena iš spektaklio „Undeniu, ugniu, žalynais“

Jonas Aistis

*Gyvenimas tai kaip graži kėlionė
Išsirengi, keliauji ir grįžti atgal.
Vis priešais mus nežinoma vilionė,
Klaikus ir kerintis, tartum sirenos gal?*

*Kėlionė?.. Taip, jinai graži, kaip reta
Kiek nuotykių, kiek išpūdžių ir kiek
vaizdų!*

*Ir niekas taip giliai nežeis, kaip metai
Negydys niekas taip įsenusių žaizdų...*

*Vis priešais mus nežinoma vilionė,
Klaikus ir kerintis, tartum sirenos gal?
Gyvenimas – tai kaip graži kėlionė –
Išsirengi, keliauji ir grįžti atgal...*

Kovo mėnesio jubiliejai Sveikiname!

50 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Grażina Kunickienė** ir
Valdas Kuolinis iš Ruzgiškių kaimo;

60 metų sukanka **Rimai Černovienei** iš Taurapilio;

80 metų sukaktį pažymi tauragniškliai **Aldona Anelė Palskienė**,
Juozas Rukšėnas ir **Janina Jučienė** iš Vilkablauzdės kaimo;

85 metai sukanka tauragniškei **Angelijai Kazimierai**
Babrauskienei;

95 metai – **Eleonorai Petravičienei** iš Inkartų kaimo.

Bronė Juknevičienė

Nuostabus laikas su daina

Niekas nesuabejotų, kad **Janina Augulytė** šiuos žodžius sakė tikrai nuoširdžiai. Nors jos visas gyvenimas, pradedant nelabai pavykusi debiutu, kai dar buvo visai mažytė, prabėgo su daina, bet apie koncertus ir keliones pasakojo nedaug. O jei ir pasakojo, tai ne apie buvimą scenoje, žiūrovus ir plojimus, o apie dainas kaip bendravimo priemonę ir ryšį tarp žmonių, jausmus, ašaras ir vidinę pilnatvę.

„Augau šeimoj, kurioje buvo dainuojama. Mama turėjo gerą balsą, padainuodavo namuose, giedojo bažnyčios chore. Matyt, ir aš su mama kartu paniūniuodavau. Kitam namo gale gyveno dėdė, stalium dirbo. Aš pas jį nueidavau, žiūrėdavau, kaip *meistravoja*. Dėdė išmokė gražią dainelę. Man ji labai patiko. Ir kaip tyčia vieną sekmadienį, kaip paprastai, po bažnyčios pas mus pašilt, kol eis namo, užėjo tokia moteriškė. Pamatė mane ir užkalbino, kaip užkalbina vaiką: „Janyt, ar moki padainuot?“ – „Moku“. – „Tai padainuok“. Atsistojau taip iškilmingai, rankas priglaudžiau prie šono ir užtraukiau:



Pirmoji nuotrauka. 1938 ar 1939 metai

Mergyte, pupyte, tavo juoda vištytė...

Tik moteriškė: „Jėzau, Janyt, viešpatie, *ku* tu dabar!“ Šoko ant

tėvų, o tėvai nieko nežino, sako, kad pirmą kartą šitą dainą girdi. Pradėjau verkt, raudojau raudojau, kol moteriškė išėjo, o tada pripuoliau prie tėvų: „Kodėl šita dainelė negraži? Gal jai juoda vištytė nepatinka? Man tai juoda vištytė graži...“

Nuo to įvykio aš jau niekam nedainavau. Pradėjau mokytis pradinėje mokykloje, būdavo kokios šventės, bet scenon nėjau. Po pradinės įstojau į progimnaziją Salake, šokt šokdavau, bet dainų visiškai atsisakiau.

Praėjo kiek laiko, jau supratau, kodėl ta dainelė kaimynei nepatiko. Tada galvoju – dainuosiu. Įstojau į pedagoginę mokyklą Švenčionėliuose. Buvo atranka į chorą, nuėjau, bet, matyt, atsigavo mano dainavimo baimė, ir manęs į chorą nepriėmė. Buvau jau antrame kurse, kai tas pats vadovas, kuris manęs į chorą nepriėmė, dėstė mums muziką. Priėjo prie manęs ir sako: „Na, tu, varla, ko choran neini?“ Sakau, kad nepriėmėt. Į chorą nuėjau, gal ir pabuvau kiek, bet paskui mane patraukė tautiniai šokiai – šokau tautinių šokių ratelyje.



Lietuvių liaudies šokis „Blezdingėlė“. 1953 m. Priekyje – Janina Augulytė

Kai baigiau pedagoginę mokyklą, aišku, reikėjo būti kaimo mokytoja, kaip tada vadino – *kaimo liktarnia*. Natas pažinojau, nors instrumentų jokių nebuvo. Nueidavau slapčiom pas vargonininką, tada žurnaluose būdavo visokių dainų, jis man *išgrodavo*, o aš mokinius ir jaunimą mokydavau tų dainų. Smagiai padainuodavom...

Atėjo laikas mokytis toliau. Įstojau į pedagoginį institutą Vilniuje. Pamačiau skelbimą, kviečiantį į lietuvių liaudies ansamblį „Šviesa“. Kadangi šokti sekėsi gerai, nutariau eiti į tautinių šokių atranką. Dar ir draugė ragino. Išvakarėse ėjau pro aktų salę ir pamačiau, kaip repetuoja šokėjai. Žinai, pamačiau, kad aš šitiek nesiekiu... Nuėjau į dainas, nors irgi bijojau. Iš pradžių atrinko 40, paskui likom 10. Tai buvo toks nuostabus laikas, tokia atgaiva šitam ansamblyje...

Dar kas man išliko iš tų laikų... Visada, kada važiuodavom į ilgesnę kelionę, išvažiuodavom traukiniu vakare. Niekada neidavom miegoti, kol neišvažiuodavom iš Lietuvos. Sustojam visi koridoriuj ir dainuojam dainuojam... Dainuojam lietuviškas liaudies dainas, kol atsisveikinam su Lietuva... Grįždami irgi. Įdomu, ar jaunimas dabar laukia, kol Lietuvos siena bus?

Prisimenu vieną koncertą su ansambliu Vokietijoje. Paruošėm dainų, išmokom ir vieną vokišką dainą. Važiuom gal pusę dienos iki ten, kur turėjom koncertuoti. Sustojom scenoje, uždanga atsidengia – o ten pilna salė stalų ir žmonių! Koncerto pradžioje pažiūrėjo į mus, o paskui sėdi, geria, valgo, šnekasi tarp savęs. Niekada šito nebuvom matę. Pripratę buvom, kad mes dainuojam scenoje, o žiūrovai salėje mūsų klauso. Ir mes, ir vadovas išsigandę, kad niekas į mus dėmesio nekreipia. Pagrojo orkestras, mes vėl išėjom į sceną. Vadovas diriguoja dainą ir vis kažką pašnibždom sako. Supratom, kad sako *liepa, liepa, liepa...* Visi supratom, kad kitą dainą dainuosim vokiškai. (Dainą apie liepą, kurią buvom išmokę vokiečių kalba). Salė nutilo, po šitos dainos žmonės prie staliukų sukluso, nustojo kalbėtis ir valgyti, išklusė ir šitą, ir kitas dainas. Va tada supratom, kokia yra tautos dainos ir kalbos galia.

Mano visas gyvenimas su daina. Dirbau Dzūkijoje – dainavau ansamblyje, važiuodavom į festivalius. Labai patiko festivalis „Dzūkų godos“ Alytuje. Turiu nuotrauką, joje nufotografuotos, kai dainuojam šitą dainą:

Kai buvau ašei jaunutė, nešpėtna merga buvau,

Meilės burtų nežinojau ir kaip kvietkas žydėjau.

Bet atsirado bernužėlis, gerbenėtas ir gražus,

Jo plaukai kaip unglio šmotas, a akytės kaip dungus.

Jį per amžius aš mylėsiu, kol širdelė lapatuos.

Anas an mani daboja, man runkelas nepaduos.

Pasisiūsiu juodų suknių su raudonais guzikais.

Juoda suknia reiškia smertį, meilę reiškia guzikai.

Imsiu čierėkų pučkelį, merksiu sklėnyčion medaus,

Užnuodysiu sau kriutinį dėl bernelio, dėl brungaus.



Festivalis „Dzūkų godos“ Alytuje. J. Augulytė antra iš kairės

Mes visi šeimos labai dainuodavom. Šeimos buvo penki vaikai, dveji dvynukai, tik aš viena, pirmoji. (J. Augulytė gimė 1936 m. Švedriškės kaime, Kazitiškio seniūnijoje, Ignalinos rajone, pastaba autorės). Jei kokia šventė būdavo, pavalgydavom, vyno būdavo ant stalo, prisimenu dar tokį žalią šaltmetinį likerį, po taurelę kokią išgerdavom, ir tik tiek, o paskui dainos dainos... Vieną sykį taip dainavom dainavom ir pamatėm, kad jau aušta. O kitoj pusėj gatvės gyveno klebonas. Pamačiau aš jį, jau grįžtantį po rytmetinių mišių ir išbėgau atsiprašyti: „Kleboniuk, dovanokit, nedavėm mes jum miego visą naktį“. – „Oi ne, jūs labai gražiai dainuojat, ir jūsų dainos labai gražios – klausiaus klausiaus, paskui, žinoma, užsnūdau... Kada tik reikia, dainuokit, man labai gražu“.

Dar ne taip seniai ir savo bažnyčios Švedriškėje chore giedojau. Juokės kažkas, kad gieda penki choristai ir keturi Auguliai, ir *vargonikas*. Kalbant apie dainas sau perfrazavau Vinco Mykolaičio-Putino žodžius: „Aukojau dainai, ką galėjau ir ko aukot neketinau“. Ir dar iš rusų kalbos išsiverčiau Rasulo Gamzatovo žodžius: „Jei daina ir mirštant galima, aš norėčiau mirti su daina“, bet čia tai jau su humoru.

Visur visur, kur buvau, visur dainavau. Ir Sudeikiuose, ir Tauragnuose (gyvenu nuo 1975 m.). Tauragnuose buvo ir geras choras, ir ansamblis. Dainavau ir duetu – ir su Eidžiulienė, su Vasilkovu, ir su Čiauška Kęstučiu. Prisimenu, kaip po ilgesnės pertraukos išėjom į sceną, vieną kartą su Vasilkovu, kitą su Čiauška, mums dar tik išėjus salė pradėjo ploti. Po to, kai padainavom, plojo jau mažiau, nei kad pasitikę... (Ir nusijuokė, pastaba autorės). Tauragnuos vadovai visi buvo labai geri. Ypatingai dabar Vilma mus labai prižiūri, tiek rūpinasi, kad net nejauku kitą sykį. Jau buvom atsisakę dainuoti. Aš sakydavau, kad, kai dainuoja seni žmonės, tai turi dainuoti labai labai gražiai. O jei taip neišeina, geriau visai nedainuot. Dabar jau atsisveikinom...

Ant scenos tikrai teko daug prabūti... Mes *visur* daug dainuodavom. Atsimenu, kai važiuom į

Lenkiją, Punską, labai ilgai teko laukti muitinėj. Beveik visą naktį pradainavom. Aplinkiniai su nuostaba žiūrėjo. Daina labai suvienija žmones. Nepaprastai gera dainuoti... Turiu mėgstamiausią dainą, gal ne tiek aš pati, kiek kiti man ją pripažino:

Ūžia vėjas virš klevo šakų,
Baigė šviesos pirkelėse degti,
Apsigaukbi manuoju švarku
Kaip tą pirmą laimingąją naktį...

Kaip ji man prilipo? Gal aš kada pasakiau, kad padainuojam dainą, kuri man labai patinka. „Kokią?“ – „Na, tą dainą, kur reikia *žiponu* apsisupt“. Ir nuo to karto daina turi pavadinimą „Žiponėlis“. Daug turiu mėgstamų dainų. Pavyzdžiui, sutartines aš vertinu muzikiniu požiūriu, bet kad man širdį paliestų – tai ne. Mūsų kartos dainos iš tėvų atėjusios – tai liaudies dainos, ir dar romansai. Pasiilgstu tokių dainų, kaip seniau. Sakykim, būna kokios vaišės, susėda visi už ilgo stalo ir dainuoja dainas, kokias visi moka. Dainuoja visi kartu, o dabar jau šito nėra. Su Tauragnų ansambliu koncertavom ar tai Kirdeikiuos, ar Saldutiškyje. Atsisveikindami prie durų uždainavom „... jau laukia mūs Tauragnų kelias...“ Mus palydėdami vietiniai dainininkai užtraukė liaudies dainą, mes pagavom, ir tada jau dainavom visi kartu. Ir kiek dainų dar išdainavom! Dabar tokių dalykų jau reta. Pasigendu tokio bendro dainavimo. Jau ir Tauragnuos to bendro dainavimo, kai per kokią šventę būna stalai, nebeliko. Viskas gerai, įdomu, bet nebedainuojam“.



Duetas su Povilu Vasilkovu. 1976 m.

O kaipgi šokiai, gegužinės? Juk mano pašnekovė labai mėgo šokti, o dailiai merginai ir šokėjų neturėjo trūkti? Bet pasakojimas vėl pasisuko link dainų...

„Po kokių vaidinimų Švedriškėje mokyklon sueidavo kelių kaimų jaunimas, būdavo šokiai. Pašoka, tada vieno kaimo vyrai sustoja, vedantysis užtraukia dainą, tada iš kito kaimo vedantysis pradeda kitą dainą. (Visada būdavo vienas vedantysis iš kiekvieno kaimo). Viena pusė padainuoja, kita padainuoja. Tada sueina visi vyrai į ratą, uždeda rankas ant pečių ir dainuoja jau visi kartu. O vyrų būdavo daug! Paskui merginas pradeda kviesti į ratą, susikabina už rankų ir vėl kartu dainuoja. Ir visa salė dainuoja. Kol dainuoja, muzikantai pailsi. Paskui groja valsus ir polkas, paskui vėl šokius keičia dainos. Ir eidami namo dainuoja – vieni į vieną pusę, kiti į kitą nudainuoja. Man toks dainavimas iki šių laikų prisimena. Toks nuostabus bendrumas! Prasidėjus Atgimimui, Sąjūdžio laikais, panašus bendrumas ir dvasinis pakilimas buvo. Justino Marcinkevičiaus žodžiais dainas dainavom, į mitingus važiovom. Kartą Tauragnų vidurinėje mokykloje turėjo būti posėdis, laukėm valdžios iš rajono švietimo skyriaus. Vėlavo. Nežinau, ar aš, ar kas kitas pradėjom dainą, paskui dar vieną ir dar... Atsidaro durys, įeina svečiai iš rajono, sako: „Mes dar už durų pastovėjom, laukėm, kol dainą baigsit“. Sakė, kad niekur taip negirdėjo, jog mokytojai, laukdami posėdžio, dainuotų.

Kodėl dabar taip nėra? Gal nešiuluolaikiškai atrodo? Gal dabar tokios dainos, kad jų bendrai dainuot neišeina? Mes augom su daina, laikai keitėsi, dabartinis jaunimas su tuo neaugo. Mūsų laikais, kai būdavo vaišės, tai prie stalo sėsdavo visi bendrai: ir tėvai, ir seneliai, ir vaikai. Taip vaikai ir priaugdavo prie tų dainų“.

J. Augulytė buvo mano lietuvių kalbos mokytoja, esu dėkinga, kad iš gabių mokinių reikalavo žymiau daugiau, nei buvo vadovėliuose, o mergaites dar pamokydavo ir kaip gražiai atrodyti (vienos šiek tiek pašaipios, bet labai veiksmingos pastabos nepamirštu iki šiol), paskui kurį laiką buvom kolegės. Prisimenu šventes, mokytojų pasibuvimus – kiek mes dainuodavom! Mūsų vaikai augo kitaip, nei augom mes, nedainuoja tokių dainų, o ir

progos dainavimui kitokios. Tiesiog taip yra. Ir bendrumo mažiau, nes gyvenimo tempas visai kitoks. Kiekvienas mes šiek tiek su nostalgija prisimenam savo jaunystę, atrodo, kad seniau buvo žymiai daugiau gerų ir sektingų dalykų. Manau, kad kiekviename laikmetyje privalom atrasti ką nors, kas džiugintų, kas svarbu, ką privalom išsaugoti ateičiai. Etninės šventės, tautinį kostiumą, senuosius amatus, pagarbą tradicijoms... Šitame skubančiame, besikeičiančiame gyvenime su didžiulėmis galimybėmis keliauti ir pažinti naujas tautas ir kultūras, esu įsitikinusi – nacionalinės vertybės ir nacionalinis tapatumas svarbus kaip niekada. Apie tai aš galvojau po pokalbio su mokytoja Janina Augulyte.

Aldona Tartilienė

Kaziuko mugė mokykloje

Man labai graži šių dienų tradicija – mokyklose ir darželiuose rengti vaikų Kaziuko mugę. Tai puiki proga mažiesiems kūrybingai pasidaruoti, o po to pasijusti šauniais mugės šeimininkais. Tik dažnam jaunam kūrėjui dėl idėjų tenka pasukti galvą, reikia ieškoti minčių, ką įdomaus, dailaus ir nebrangaus sukūrus.

Šių metų kovo 3 dieną pirmą kartą Tauragnų mokyklėlėje šurmuliavo Kaziuko mugė. Klasė kvepėjo įvairiais pyragais, kepta duona, įtrinta česnaku, mirgėjo kruopščiai pagamintais atvirukais. Prekiavo net keturi mokinukai, antrokai – Inesa ir Deividas, trečiokė Raminta, ketvirtokė Ieva. Pirkėjai buvo mūsų mažieji draugai – darželinukai, skyriaus darbuotojai, muziejininkė Gražina. Visas prekes vaikams pavyko parduoti. Džiaugėsi tiek pirkėjai, tiek pardavėjai. Kaip sakė Inesa, kad „labai jaudinausi, maniau, kad nepatiks mano pyragėliai. Bet dabar taip džiaugiuosi, kad net širdelė smarkiau plaka“.

Nekantriai laukiam kitų metų kovo 4-osios planuodami pakviesti daugiau svečių į mūsų mokyklėlę.



Ką čia nusipirkus?..

Trumpai

Šiais metais Lietuvos vaikų ir moksleivių lietuvių liaudies kūrybos atlikėjų konkurse „Tramtatulis 2017“ dalyvavo ir tauragniškę Ada Paukštytė (ruošė mokytoja Aldona Tartilienė). Ji puikiai pasirodė.



Ada po konkurso Utenoje

Valda Žebelienė Užgavėnių linksmybės

Artėjant Užgavėnėms, Tauragnų kultūros skyriaus darbuotojos su didžiuliu nerimu klausėmės oro prognozių. Vasario pabaigoje gamta nelepino gerais orais. Lietų keitė sniegas, storu sluoksniu užklojęs gatves ir laukus. Vasario 27-osios rytą miestelio aikštėje, prie seniūnijos, dar buvo ledas ir nemažai sniego. Išaušo gražus Užgavėnių rytas. Saulutė *sarmatlyvai* žiūrėjo į Tauragnus ir džiaugėsi, kad ir be jos pagalbos pirmadienį aikštėje nutirpo ledas ir dingo sniegas. Aikštėje virė darbas. Bronius, Edvardas ir Žymantas nešė stalus, suolus ir Užgavėnių atributiką. Daiva ir Antanas atvežė malkų. Aš pirmą sykį savo gyvenime kroviau laužą. Visam darbui dirigavo Danguolė. Greitai susitvarkę, jau be jokio nerimo laukėme 13 valandos, kada turėjo prasidėti Užgavėnių linksmybės.

Tuoju po pusiaudienio kultūros namuose knibždėjo persirengėliai. Atvyko Maleckazemio „žydėliai“, svečiai iš Utenos, savi tauragniškiečiai: Lašininis su Kanapiniu, ragana, jaunųjų pora, daktaras su sesele, čigonės, ubagas. 13 valandą persirengėlių eisena, grojant Maleckazemio muzikantams, patraukėme į aikštę prie seniūnijos, kur jau laukė vietiniai tauragniškiečiai ir svečiai. Šventę

pradėjo Utenos rajono neįgaliųjų draugijos mišrus ansamblis ir kapela „Vyturiai“, vadovaujami Kazimiero Streikaus. Vos tik užgrojo muzika, tuoj kojos pačios ėmė kilnotis. Kas išdrįso – šoko, kiti – į juos vėpsojo ir spėliojo, kur koks žmogus slepiasi po kauke. Daug spėlionių sukėlė Raganos personažas su labai įdomia namuose daryta kauke ir su šepėčiu vietoj šluotos. Ir kultūros skyriaus ragana buvo sunkiai atpažįstama. Juokingiausia, kad niekas neatpažinome Maleckazemio dviejų labai simpatiškų ponų žydėlių ir lokio. Aikštėje visi linksminosi, šurmuliavo, vaišinosi Maleckazemio gaspadinių ruoštais patiekalais: karštais vėdarais, blynais, tirpstančiais burnoje, troškintais kopūstais, spurgomis ir net tortu. Galėjai išgerti arbatos ar daktaro pasiūlytų vaistų, nusipirkti varškės sūrį. Tauragniškis daktaras su sesele irgi tikrino svečių sveikatą. Nerado nė vieno sveiko. Po sunkios žiemos daugeliui reikėjo mikstūros nuo kosulio ar vitaminų širdžiai sustiprinti. Čigonė su kūdikiu ieškojo pabėgusio tėvo. Nė vienas vyras neprisipažino taip negerai pasielgęs. Ir kaip gi prisiimsi svetimą kaltę, jei, pasirodo, tas kūdikis – jaunųjų, kurie paprašė čigonės jį pagloboti, kol jie švęs vestuves.

Per Užgavėnes ne tik šokome, bet vyko įvairios rungtys: bulvių mėtymas į „kašėlę“, veltinio metimas, kas toliau nusiųs, Kanapinio ir Lašininio kova, virvės traukimas.



Lašininis ir Kanapinis



Maleckazemio turgus

Kai Kanapinis priveikė Lašininį ir jo gausi komanda nugalėjo traukdami virvę, buvo uždegtas Užgavėnių laužas. Raganai meiliai atsisveikinus su Gavėnu, pastarasis buvo sudegintas. Grojo kapela, dainavo ansamblis, šokome apie laužą, vaišinomės labai skaniais Gražinos, Laimos ir Nijolės keptais blynais. Dvi valandas trukusi šventė pralėkė akimirksniu. Pabaigoje čigonė iš Maleckažemio siūlė vyrams pirkti gyvūnėlį. Norinčių neatsirado. Taip ir nesužinojome, koks padarėlis slepiasi lagaminėlyje su skyle.

Šventė praėjo. Liko tik smagūs prisiminimai. Dėkojam Maleckažemio seniūnaitei Danutei Valkauskienei ir jos komandai, Utenos rajono neįgaliųjų draugijos mišriam ansamblui ir kapelai „Vyturiai“ su jų vadovu Kazimieru Streikumi. Džiaugiamės, kad šiemet pabūti Lašininio sutiko Edvardas Petrauskas, jaunuojas – Rimantas Lebedevas, o Kanapinis jau su stažu – antrus metus juo persirengė Bronius Balsys. O teatro ar ansamblio dalyviai, kurie tik gali, kasmet mielai būna įvairiais personažais. Mes, kultūros namų darbuotojos, dėkojam visiems, nes tik bendrų pastangų dėka Užgavėnių šventė buvo linksma ir sutraukė didelį būrį žmonių. Nuoširdų ačiū sakome nuolatinėms gardžiųjų blynų kepėjoms: Gražinai, Laimai ir Nijolei. Taip pat dėkojame Žymantui, kad jis visą šventę įamžino nuotraukose. Ką gi, žiema išvaryta. Linkim visiems smagaus pavasario ir gerų metų.



Kokios gi Užgavėnės be blynų?



Ir be linksmybių?



Išpūdinga jaunųjų pora



Muzikantai grojo nepailsdami

Tęsiame rubriką „Iš pageltusių spaudos puslapių”
(1972 m. „Lenino keliu”; parinko Danguolė Trimonienė)

Sausio 8 d.

O. Brukštutė

Kūrybingos mūsų moterys

Seniai taip gausiai į Tauragnų kultūros namus buvo susirinkę žemdirbiai. Tą dieną jie atėjo į moterų tarybos ataskaitinį-rinkiminį susirinkimą. Pirmininkė G. Balaišienė papasakojo apie moterų nuveiktus darbus, organizuotus renginius. Ūkyje nemaža aktyvių moterų. Tai V. Danauskaitė, I. Kavarskienė, J. Puodžiukienė, G. Jurgelevičienė, F. Aleksejova. Jos turi šeimas, geros gamybininkės, tačiau niekada neatsisako padėti. Moterys tvarko aplinką, stengiasi, kad būtų švaru, tvarkinga. Buvo surengta „Mezgimo popietė“, popietė „Vaikai – gyvenimo gėlės“.

Ataskaitiniame moterys kėlė įvairias negeroves, kalbėjo apie miestelio vaizdą. Juk čia prieš keletą metų pradėti kloti šaligatviai taip ir palikti likimo valiai, trūksta vandens, neapšviestos gatvės. Jaudina moteris ir tai, kad naujai suremontuotoje gražioje valgykloje lankytojai sėdi su kepurėmis, darbiniais drabužiais, nors yra kabyklos.

Nemaža vertingų minčių, gerinant moterų tarybos darbą pasiūlė susirinkime kalbėję vidurinės mokyklos direktorė S. Dicevičiūtė, kolūkio pirmininkas A. Driukas, rajoninės moterų tarybos atstovė D. Žiūkaitė.

Smagiai nuteikė pagyvenusių žmonių atliekamos dainos, šokiai, skambi muzika.

Moterų tarybos pirmininke vėl išrinkta G. Balaišienė.



Vyt. Kalasausko nuotraukoje matome dainininkes O. Vaišnorienę, E. Talaikienę ir B. Svarauskienę, atliekančias humoristines lietuvių liaudies dainas.

Vasario 24 d.

Kelias vingiuoja į fermą

Pašėrusi karves, išplovusi bidonus, Veronika prisėdo valandėlę atsikvėpti. Tylu šiandien fermoje. Nebesigirdi žmonių balsų, nebeskambčioja kibirai. Patinka Veronikai ši tyluma. Patinka žiūrėti į ramiai grumšnojančius kvepiantį šieną gyvulius. O už lango nuo stogų lašnoja vanduo. Poilsio kambaryje saulė pažėrė visą pluoštą spindulių. Greit pavasaris. Kelintas jis, sutiktas besidarbuojant fermoje? Taip,

jau vienuoliktas. Pradėjo dar tik mergiūkštė. Vienu metu galvojo eiti pas pirmininką, kad atleistų. Neprisirengė. Kodėl? Toks jau jos būdas. Niekada neieškojo lengviausio kelio. Jos kelias vingiuoja į fermą. Nuo pat mažens mėgo gyvulius. Gyvas sutvėrimas, ne mašina. Karvių grupę kiek metų tą pačią prižiūri. Klausimas, kaip ten prižiūrėtų kitos paėmusios. Gal todėl laisvų dienų neprašė. Atostogauti ir tai vos ištrūko. Šiomet, sako, pakaitines duos. Gal ir gerai. Pinigų yra, galima būtų kur nors pavažiuoti.

Pirmūne spaudoje ir per susirinkimus vadina, o ji savimi nepatenkinta, ir tiek. Trijų tūkstančių kol neprimelš iš karvės, tol ir nenurims. Šiandien tai reali galimybė ir Tauragnų kolūkiui. Galima ir daugiau primelžti. Tik karvei duok. Žinoma, karvė karvei nelygu. Daug dar nusenusių, mažapienių. Šiomet banda gerokai pasikeis. Gal ir jos grupė pasipildys produktyviomis pirmaveršėmis. Šiomet ir veršiuosis laiku. Vasarą bus pats pienas. Kad tik neberekėtų rankomis melžti. Gana, dešimt metelių atvargo. Ne veltui juk melžėjų kursus lankė. Žada pirmininkas ir vasarą techniką karvių melžimui pasitelkti. Ne, ji, Veronika Biriukaitė, dar pasieks savo.



J. Kazlauskio tekstas ir nuotr.

Kovo 30 d.

Gerbia Piliakalnio kolūkyje vairuotoją Stasį Valkauską. Jis visada be

priekaištų atlieka savo tiesiogines pareigas. Praėjusiais metais Valkauskas tapo socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju vairuotojų tarpe. Jis gavo paskyrą motociklui nusipirkti.



Nuotraukoje: S. Valkauskas
Vyt. Kalasausko nuotr.

SPORTAS

2017 metų Utenos rajono seniūnijų sporto žaidynių smiginio varžybose Tauragnų seniūnijos komanda (Ieva Gineitytė, Raimundas Kairionis, Edmundas Žebelys) iškovojo II vietą. Moterų tarpe Ieva Gineitytė surinko daugiausia taškų ir buvo apdovanota taikliausios žaidėjos taure. Sveikiname!



Kviečiame

Kovo 19 d. 17 val. Raimondo Šilansko ir Husarų koncertas Tauragnų kultūros namuose.

Perkant išankstinį bilietą – 5 Eur. Renginio dieną bilietai po 6 Eur; vaikams nuo 5 iki 9 m. – 3 Eur.

Jau 10 metų kartu

Visus, kurie rašo, skaito, platina Tauragnų bendruomenės laikraštėlį „Po Tauragnų dangum“ kovo 24 dieną 18.30 val. kviečiame į laikraštėlio 10 metų Gimtadienio šventę.

Po oficialiosios dalies koncertuos Jūsų pamėgtas Zarasų kultūros centro Salako teritorinio padalinio romantinės muzikos ansamblis „Trys viename“ (vadovė Rasa Lukošūnaitė).

Visų lauks Gimtadienio tortas!

Balandžio mėn. renginiai kultūros namuose

7 d. 11 val. Velykų medžio puošimas miestelio centre.

8 d. 17 val. Koncertas, skirta Kultūros dienai. Dalyvauja grupė „Savas kampas“ (vadovas Antanas Buinauskas), UKC Sudeikių skyriaus moterų vokalinis ansamblis „Branda“ (vadovė Aušrelė Baltuškienė), UKC Tauragnų skyriaus moterų vokalinis „Gelmė“ (vadovė Vilma Valienė).

1-30 d. Sandros Vydmontės tapybos darbų paroda.

Gegužės 20 d. organizuojama ekskursija į Lenkiją.

Lankysime Vygrių vienuolyną (bilietas apie 2 Eur), Seinius, plauksime Augustavo kanalais (apie 9 Eur). Autobuse 49 vietos. Kelionės kaina apie 16 Eur. Parduotuvėms taip pat bus skirta laiko (čia jau pinigų išleisite tiek, kiek norėsite). Kviečiame užsirašyti.

ATA Seniūnijoje

Kovo mėn. mirė

VYTAUTAS JUOZAPAS MUSTEIKIS, 80 m., Vyžių k.;

BRONĖ ADOŲA BILEIŠIENĖ, 81 m., Tauragnai;

IRENA LUKOŠIENĖ, 57 m., Tauragnai

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno, Aldonos Tartilienės, Danguolės Trimonienės, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų.

Redagavo ir maketavo

Danguolė Trimonienė

Spausdino Utenos spaustuvė